

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

מאי קמ"ו. צמאי דנקט עד מוצאי שבת דלענין ר'אופים ליכא למימר כדפרישית: **מאי** לאו דמריד דבעי למיבעל. הכא ליכא לשנויי לבר משבת כללעיל דא"כ אינו פטור עד מוצאי שבת וקא משוית ליה לתנא טועה דפטור ליה עד מוצאי שבת אבל לעיל אפילו כי אמרינן לבר משבת ולא מני למיבעל בשבת מכל מקום דוקא נקט עד מוצאי שבת משום דעד למוצאי שבת תולין צדס בתולים היכא דעבר ובעל: **והא** אמר ר' **אבא** אבא חייב בכל המצות ב'. ואבוי סבר דטירדא דליכא מנזיה כלל מחייב אבל טירדא דלא מני בעיל חשיב טירדא דמנזיה כיון שטרוד צמיה שאינו יכול לעשות מנזיה:

חויין מן התפילין שנאמר בהן פאר. ואמרינן צפרק צתרא דמועד קטן (דף טו). מדאמר ליה רחמנא ליחזקאל פארך חנוש עלין מכלל דלעלמא אסור וצקונטרס דפי שנאמר בהן פאר ואכל מעולל צעפר קרנו וראשו היינו ליתן טעם דלא ילפינן שאר מנזות מתפילין ור"ת ונאי שנה לגבי תפילין אמרינן דדוקא ליחזקאל נאמר ולא לשאר אבליס וגבי תלמוד תורה ילפינן שאר אבליס מיחזקאל דאמרינן (ספ) אבל אסור צתלמוד תורה מדאמר ליה רחמנא ליחזקאל האנק דוס ויש לומר דלאסור אמרינן דמדאסר רחמנא ליחזקאל לכ"ע נמי אסור אבל להמיר לא אמרינן דליה לחודיה למשרי אחא: **והני** תנאי **בי** הני תנאי. אע"ג דפליגי תנאי דהיא דכתיב מכל מקום דחיק אבוי לעיל דחשיב טירדא דמנזיה הא דלא מני בעיל דניחא ליה לאקומי מתני' כשמואל דאסר לצעול ומוקי נמי פלוגתא דברייתא אי חשיב טירדא הא דלא מני בעיל כדי לאוקמי כשמואל כל מה שכוול: **לא** כהר"ז בב"י שאין בקיאות בהמיייה. פירוש אינו פסיק רישיה דכל העולם אינו כנו צבליס אלא בקיאות הן הילכך שרי להו למיבעל וצבדז שלא יתכונו לצעול צעילה גמורה ופריך אס כן טורד

למה פירוש צצבת אמאי פטור ליה הן צצלמא צחול איכא טירדא לפי שמתכוין לצעול צעילה גמורה ואף לצקיאות יש טירדא לצעול צעילה גמורה כדאמר צפרק שני דצרכות (דף טו). וספ) היה פטור ומתכוין על צממא אע"ג דצקי היה שלא צבלי אצל צצבת שאינו מתכוין לצעול צעילה גמורה טורד למה ומשני לשאינו צקי פי' לפי שאינו צקי צצבת ק"ש דאפי' הצקיאות צצבת מעשה קודם מעשה יראים שלא יהיו צקיאות הילכך טרודים כולס: **רב** בקיאות הן. וכל חד וחד מספקינן ליה צרוב וכולם מותרים משמע הכא דרובן צקיאות צהטייה ור"ת דאמרינן צפ"צ דחגיגה (דף טז) צתולה צעיברה מיהו לכהונה כגון צצדקוה על פי צחית ולא היה ריחה נודף מי חיישינן דלשמואל דאמר יכוולי לצעול כמה צעילות צלא דס או דלמא צצמבטוי עיברה ומסיק דשמואל לא צחית וצפרק צתרא דנדה (דף סד) וספ) נמי קאמר שאני שמואל דרצ גוצריה הוא והא אמרינן הכא דרוב צקיאות הן וי"ל דשמואל היה יכול לצעול צעילה גמורה ולהכי צההיא דחגיגה ליכא למיחש צהטייה אלא דלשמואל: **לא** מעתה שושבינין צמה מפה צמה. פי' צקונטרס כיון שהן צקיאות לצעול צלא דס שמה יטה והיא לא תסיק אדעתה שהטה ומשני דשושבינין ומפה הם שאם לא יטה ויצעול צעילה גמורה ויאבד המפה ואם יטה ויאמר שלא מנא לה צתולים יכולה לומר עדיין צתולה אני וקשה לרי' דאינו מתרחן ממה שהקשה לו דהוי ליה לשנויי דמסקא אדעתה לומר עדיין צתולה אני ועיקר התירוח חסר מן הספר ונראה לרי' כפירוש ר"ת דדוקא משבת קא פריך דמפה ושושבינין למה דלרין לצעול דומיא דמנזיה צכל יוס שעושין שושבינין אפילו צצבת ומשני שמה יארע שלא יטה ויצעול צעילה גמורה ויאבד דס צתולים והיא דומיא דטורד למה דפריך נמי משבת: **אם** צעשות לה פה חייב. דפתח זה עשויה להכניס ולהוציא להכניס אור ויהוציא ליחה: **ואם** צהוציא מנזיה ליחה פטור. צפרק שמונה שרצים (שבת דף קז) וספ) מוקמינן לה כרבי שמעון וסלקא דעתיה דרבי אמאי דמותיב דס מיפקד פקיד ולדס הוא לרין ולא לפתח ורפ"ה אסר שמואל כרבי שמעון דהוי מלככה שאינה צריכה לגופה ולהכי פריך ממפיס מורסא דכי היכי דלהוציא ממנה ליחה פטור וקיימא לן דפטור ומותר כיון דאינו לרין לפתח אף על גב דשאר מלככה שאינה צריכה לגופה פטור אבל אסור צמורסא שרי משום צער הכא נמי משום מנזיה הוי לן למשרי ועוד אפילו שרינן משום צערא טפי משום מנזיה כדפריש ר"ת לעיל פריך שפיר דהכא דהוי פסיק רישיה לענין פתח אי לאו משום צערא היה אסור אבל

מאי לאו. הנך ארבעה לילות עד מוצאי שבת דקתני להכי תני להו דאי לא צעול צעילה גמורה מני למיבעל וכל דס שהוא מוציא תמיד צהערותיו הוו דס צתולים ושמעינן מינה נמי דמותר לצעול צצכורה צצבת: והא ארבעה לילות עד מוצאי שבת קתני. ולא משכחת ליה לבר משבת דהא צרביעי ניסת ויש כאל לילי חמשי וישני ושבת ומוצאי שבת: אי צצבעל. ולא אחא לאורוי לן אלא היתר דס צתולים האי דנקט עד מוצאי שבת מאי קמ"ל ליתני נותנין לה ארבעה לילות על כרחך משום צעילת שבת נקט לה: **שמשי** לרזות. והאי נמי דלמא מצביל פורתא ומספיקא לא אסרינן ליה: **מאי** לאו. האי דפטור ליה מק"ש צלילי שבת משום דטריד צמנזיה דבעי למיבעל והעוסק צמנזיה פטור מן המנזיה: דטריד דלא צעל. מנעטער שלא צעל: **משום** דטריד פטור. צתמיה ומשום צער פטור מאחר שאינו מחשב לעסוק צמנזיה: **שנאמר** בהן פאר. פארך חנוש עלין (יחזקאל ד)

ואכל מעולל צעפר קרנו וראשו ואין זה פאר לתפילין: **א** אלא אמר רבא. ודאי לא מניית לתרזי הא דחתן פטור מק"ש משום דלא מני בעיל דא"כ לא הוה פטור דהא לא טריד צדבר מנזיה: **תנאי** היא. צעילת צחורה צצבת ומאן דאסר לצעול צצבת כתנאי אמרה לשמעתיא דאיכא תנא אחרינא דאסר למיבעל דתנא חדא כו"ן: פטור. מקריית שמע: שלישי חייב. דשבת הוא ואסור לצעול: ואבוי. אמר לך הנך תנאי נמי צצטירדא פליגי והאי דפטור ליה מק"ש לאו משום דשרי למיבעל אלא קצבר המנעטער צער של מנזיה פטור מקריאת שמע ולא דמי לאצל דטריד טירדא דרשות שאין צערו מנזיה אע"פ שאצילותו מנזיה ומאן דמחייב סבר טירדא לא פטור **א** וירצא אמר דצמותר לצעול פליגי והני תנאי כהני תנאין: צהטייה. שמעין לצדדין ואין מוציאיהם דס: **אם** כן. דצקיאים: טורד למה. מהו טרדו להפטר מק"ש: צקי מוסר. לצעול צצבת דלא פסיק רישיה ולא ימות הוא: רוב צקיאות הן. הילכך סתמא לאו פסיק רישיה ולא ימות הוא: **שושבינין** למה. מאחר שיש צקיאות לצעול צלא דס הא דתניא לקמן (דף טז). היו מעמידין להן שני שושבינין אחד לו ואחד לה כדי למשמש את החתן ואת הכלה כלומר לצקר אחרייהם שלא ינהגו כרי רמאות צבענת צתולים ואי צקיאות צהטייה מה שושבינין מועלין: **מפה** למה. לצרר את הצתולים. וליטעמין ל"ג אלא אע"ג שושבינין למה מפה למה: אמר ליה שמה יראה ויאבד. שמה לא יטה ויוציא דס ויאבדנו ויאמר לא מנצחיה דס דאילו צהטייה אס צא לעטון תאמר לו עדיין צתולה אני: **המפיס** מורסא. הפותח פה נפת שקורין קלו"ג: **אם** לעשות לה פה. שמתכוין ליפותה ולהיות לה פתח זה ליוס מתח: חייב. שהוא מתקן פתח וחייב משום צונה דאשכתן צנין צבעלי חיים דכתיב ויבן את הבלע (צברשות ט): פטור

הכא דרוב צקיאות הן וי"ל דשמואל היה יכול לצעול צעילה גמורה ולהכי צההיא דחגיגה ליכא למיחש צהטייה אלא דלשמואל: **לא** מעתה שושבינין צמה מפה צמה. פי' צקונטרס כיון שהן צקיאות לצעול צלא דס שמה יטה והיא לא תסיק אדעתה שהטה ומשני דשושבינין ומפה הם שאם לא יטה ויצעול צעילה גמורה ויאבד המפה ואם יטה ויאמר שלא מנא לה צתולים יכולה לומר עדיין צתולה אני וקשה לרי' דאינו מתרחן ממה שהקשה לו דהוי ליה לשנויי דמסקא אדעתה לומר עדיין צתולה אני ועיקר התירוח חסר מן הספר ונראה לרי' כפירוש ר"ת דדוקא משבת קא פריך דמפה ושושבינין למה דלרין לצעול דומיא דמנזיה צכל יוס שעושין שושבינין אפילו צצבת ומשני שמה יארע שלא יטה ויצעול צעילה גמורה ויאבד דס צתולים והיא דומיא דטורד למה דפריך נמי משבת: **אם** צעשות לה פה חייב. דפתח זה עשויה להכניס ולהוציא להכניס אור ויהוציא ליחה: **ואם** צהוציא מנזיה ליחה פטור. צפרק שמונה שרצים (שבת דף קז) וספ) מוקמינן לה כרבי שמעון וסלקא דעתיה דרבי אמאי דמותיב דס מיפקד פקיד ולדס הוא לרין ולא לפתח ורפ"ה אסר שמואל כרבי שמעון דהוי מלככה שאינה צריכה לגופה ולהכי פריך ממפיס מורסא דכי היכי דלהוציא ממנה ליחה פטור וקיימא לן דפטור ומותר כיון דאינו לרין לפתח אף על גב דשאר מלככה שאינה צריכה לגופה פטור אבל אסור צמורסא שרי משום צער הכא נמי משום מנזיה הוי לן למשרי ועוד אפילו שרינן משום צערא טפי משום מנזיה כדפריש ר"ת לעיל פריך שפיר דהכא דהוי פסיק רישיה לענין פתח אי לאו משום צערא היה אסור אבל

(א) מדה סד; (ב) צרכות טו, (ג) סוכה כה; צרכות יא; טו: מ"ק טו. ע"ש נשמחות פ"ו, (ד) נעירובין פג. וס"ג, (ה) נעלה ה; וס"ג, (ו) שבת קז. וספ) עדיות פ"ב מ"ה, (ז) צ"ל צהעראותיו. יעב"ז, (ח) ניי כ"י.

תורה אור השלם
1. האנק דס מתים אבל לא העשה פארך חבוש עליו תעליך תשים ברגליך ולא תעשה על שפם וקחם אנשים לא תאכל: יחזקאל כד יז

גלוין הש"ס
רש"י ר"ה חייב וכו' דאשבתן בנין צבע"ה. שבת לה ע"א:

לעני רש"י
קל"ג. נפוחת.